

तक्षकीय लि० तक्षा अस्थित नडा० छ-कुक् च । तक्षवि-
गिटे तक्षिन् भवः अण् विल्लका० क्कालस्य लुक्
न कुको लुक् । ताक्षक तत् भवे लि० ।

तक्षण न० तक्ष भावे-ल्युट् । (चाँचा) (कोला) व्यापारे
“तक्षणं दारुशृङ्गास्थानं गोवाकफलसम्पुवाम्” या०
“दारवाणाञ्च तक्षणम्” मनुः ।

तक्षणी स्त्री तक्ष्यतेऽनया तक्ष-करणे ल्युट् ङीप् । वाश्याम्
(वाइस) काष्ठतक्षणसाधने अक्षभेदे शब्दर० ।

तक्षन् पु० तक्ष-कनिन् । शतरि, यज्ञिकौ, “आग्नेन
तक्ष्णा भिषजैव तक्षणम्” माचः । “तक्षोभयथा”
शा० सू० । श्विन्नकर्मणि, च अमरः । श्चिन्तानक्षते
तस्य त्वष्टृदेयताकत्वात् तथात्वम् शतक्षणकर्तृभावे लि०
स्त्रियां ङीप् उपधातोमे तक्ष्यो । ततः शिवा० अपत्ये
अण् बलन्तत्वादुपधातोपः । ताक्ष्ण तक्ष्योऽपत्ये पुंस्त्री० ।

तक्षशिला स्त्री भरतपुत्रतक्षन्तपस्य राजधान्यां तक्षशिला-
भगरी अभिजनोऽस्य तक्षशि० अञ् । ताक्षशिल पिता-
दिक्रमेण तक्षगरवासिनि लि० तक्षशिलाया अदूरभवादिः
वरणा० चतुरर्थ्यां अञो लुक् । तक्षशिला तक्षगर्या
अदूरभवादौ ब० व० । अनद्यान्तु चतुरर्थ्यां मध्वा-
मत्प० मस्य वः । तक्षशिलायत् तत्पुत्रस्यादूरभवादौ
नदीभिन्ने देशादौ लि० स्त्रियां ङीप् ।

तक्षशिलादि पु० सोऽस्याभिजन इत्यर्थे विहिताज्प्रत्यय-
निमित्ते पा० ग० सू० उक्तो शब्दगण्ये स च गणः “तक्षशिला
वत्सोदरण केभेदुरक यामणी क्कगल क्रौष्टु कर्ण सिङ्ककर्ण
संकुचित किचर काण्डधार पर्वत अवसान र्यर कंस” ।

तग खलने कस्मै च अक० गतौ षक० आ० सक० सेट्
इदिट् । तङ्गति अतङ्गीत् ततङ्ग तङ्गनम् तङ्गा तङ्गतः ।

तगण पु० छन्दोपन्यप्रसिद्धे अन्तलघुके आदिगुरुद्वयके
त्रिवर्णात्मके गणभेदे । “सोऽन्तगुरुः कथितोऽन्तलघुस्तः”
छन्दोम० ।

तगर पु० तस्य क्रोडस्य गरः गृ-अच् । (टगर) इति शब्दे
शब्दर० । शमदनद्वये राजनि० । कोङ्कणप्रसिद्धे (पिण्ड-
तगर) ख्यातिः, शब्दे न० रत्नमा० शतगरमूलजाते गन्धद्रव्ये
न० । “काबाहुसार्थं तगरं कठिनं लघु तन्मतम् ।
अपरं पिण्डतगरं दण्डहृष्टि च यहेणम् । तगद्द्वयमुष्णं
स्यात् खादु क्षिप्तं लघु कृतम् । विषापसारमूर्ध्नाक्षिरो
गदोषत्वयापहम्” भावप्र० “प्रियङ्गुचन्दनाभ्याञ्च विल्लेन
तगरेण च” भा० अनु० १०४ अ० । “तस्यैः पत्न-

तुरस्त्वान्तगरेगन्धः आरोहीपनः” वृ० सू० ७७ अ० ।
तगरं पण्यस्य अमरा० ठन् । तगरिक तङ्गन्धद्रव्य-
विक्रेतरि लि० । श्याङ्कल्यकदम्बे राजनि० ।

तगरपादिक न० तगरस्य पादो मूलमस्थित गन्धद्रव्ये
ठन् । नन्त्यावत्ते गन्धद्रव्यभेदे शब्दार्थचि० ;

तगरपादी स्त्री तगरं गन्धद्रव्यभेदः पादेऽमूलेऽस्याः जाति-
त्वात् ङीप् । तगरद्वये शब्दार्थचि० ।

तङ्ग पु० तकि-भावे अच् । शक्क्रेण जीवने श्रियचिङ्के
शतामे ४भये भरतः । कर्मणि-घञ् । परिधानवसने
रमानाथः ।

तङ्गन न० तकि-भावे ल्युट् । शक्क्रेण जीवने ।

तच्छील लि० तत् शीलं यस्य । स्वभावतः फलनिरपेक्षतया
प्रवर्त्तमाने तत्स्वभावे जने । तदर्थे विहितः ठञ् ।
ताच्छीलिक तच्छीलार्थे पा० विहितप्रत्यये । “आ कोस्त-
च्छीलतद्धर्मतत्प्राधुकारिषु” पा० ।

तज्ज लि० ततो जायते जन-ड । तज्जात् जाते ।

तज्जलान् लि० ततो जायते जन-ड तक्षिन् लीयते ली-ड
तेनानिति अन्-विच् इत्वात् पूर्व श्रुतस्य तच्छब्दस्य
प्रत्येकसम्बन्धेन यथायथं विभक्त्यन्ततयान्वयः । तज्जाज्जाते
तक्षिन् लीने तेन स्थिते पदार्थे च । “सर्वं खल्विदं ब्रह्म
तज्जलानिति शान्त उपसीत” का० उ० । तज्जलान्,
तज्जत्वात् तज्जत्वात् तदनत्वाच्चेति” शाङ्करभा० ।

तज्जी स्त्री तं निन्दितं जवते जु-किप् गौरा० ङीप् ।
हिङ्गुपत्रां राजनि० । [टीत् । तताट तेतटः । तटम् ।

तट उच्छ्राये आ० पर० सक० सेट् । तटति अताटीत्-अत-
तट आहतौ चु० उभ० सक० सेट् । ताटयति-ते अतीतटत् त ।

तट लि० तट-अच् । शकुने नद्यादेस्तीरे अमरः । तीरभूमेय
नद्याः प्रवाहात् उच्छ्रितत्वात् तथात्वम् । “सिन्धोस्तटा-
वोष इव प्रहङ्गः” कुमा० । स्त्रियां ङीप् । “मालञ्चञ्च
स्मयानञ्च नद्यादीनां तटी तथा” सा० द० । शब्दचोमे
न० मेदि० । “निःशेषञ्चु तचन्दनं स्तनतटं निर्मृष्टरागो-
ऽधरः” सा० द० । स्तनः तटमिव उप० स० । शश्वे
पु० तस्य सर्वोच्छ्रितत्वात् तथात्वम् “नमस्तटाय तस्याय
तटानां पतये नमः” भा० शा० २८५ अ० । उच्छ्रिते लि० ।

तटग पु० तडाग+प्रथो० तडागे द्विरूपको० ।

तटस्थ लि० तटे समीपे तिष्ठति स्या-क । शमीपस्थे
शवादितिवादिभावानापक्षे उदासीने च “तटस्थः शब्दते”
जागदीश्यादौ भूरिप्रयोगः । शब्दार्थचि० यथावत्